

Književna poročila.

Dr. Tomašić Dinko: **Kriminalni pobačaj sa gledišta sociologije i kriminalne politike.** Zagreb, 1930. Tisak Jugoslavenske štampe D. D. Str. 79. Cena ?

Problem, kako sprečavati umetni splav, je še vedno na dnevnem redu. Tudi za Jugoslavijo! Dobili smo novi kazenski zakonik, ki se je postavil na mnogo milejše stališče, kot je bilo ono starega avstrijskega kazenskega zakonika. Ipak misli Tomašić, da zakonodavec še ni pravega zadel. Ženske, pravi, se odločijo, da odpravijo svoj telesni plod, redno iz vzrokov biološke ali psihične narave, tretje osebe pa so pri takih zločinih vedno udeležene iz drugih, čestokrat zelo nizkotnih nagibov. Da se te tretje osebe samo nekoliko strožje kaznujejo, to še ni dovolj! Vobče nastopa po Tomašiću država z odredbami, ki naj pobijajo socialno-ekonomske faktorje odprave telesnega ploda; a ti da so samo sekundarnega pomena. Na primarne vzroke biološkega značaja kazenskopravne odredbe ne morejo vplivati; ti zločini bi se dali odkloniti samo s sredstvi biološke narave (imigracijska, kolonizacijska politika, evgenika). Druga vrsta primarnih faktorjev, ki vplivajo na predmetni pojav, je psihične narave. Tu se pač opaža učinkovanje kazenskega zakonika, ali samo na posameznem človeku, na ljudskih mnogotah pa ne. To pa da je raz sociološko gledišče manj važno in spada v delokrog kriminalne psihologije. Sredstva sprečanja, ki stoje pod vplivi psihične narave, so poleg kaznovanja kriminalne odprave telesnega ploda, zlasti ukrepi na polju socialne politike in pa rasne kulture. — Pisatelj je omenjene poedine faktorje kriminalne odprave telesnega ploda statistično preiskal. Ta del njegovih preiskav obsega z raznimi tabelami tri četrtine njegove študije in je pomaknjen na prvo mesto. Mi smo pisateljčeve končne izsledke najprej naveli, ker smo mišljenja, da so tabele zasnovane na precej ozki podlagi. Pisatelj je to sam čutil. V predgovoru se skuša opravičiti. Glede tehnične strani svojih raziskovanj se sklicuje na to, da je raziskovanje seksualnega življenja ter razširjenost kriminalne odprave telesnega ploda skoncentriral na nekoliko sel severne Srbije, seksualno življenje raznih družabnih slojev pa na obiskovalce poliklinike za kožne in venerične bolezni v Beogradu. V selih je dal izprašati 377 omoženih žensk, v Beogradu 480. To da mu je zadostovalo, češ, izpraševanja so se vršila po formularjih od zanesljivih oseb ter so bile tiste navedbe še posebej prekontrolirane. To stoji v predgovoru. Na strani 72. pa čitamo n. pr. glede Slovenije, da se pojavljajo kriminalni splavi ali odprave telesnega ploda v drugih krajih le poredkoma, v večjem številu pa samo v krškem okraju. Na razmere v Prekmurju pa se pisatelj ni hotel ozirati, češ v tem okraju »razvitak nije identičan sa razvitkom ostalih krajeva Slovenije«. Podatke o prekinjanju nosečnosti v Sloveniji je pisatelj povzel iz poročil okrajnih sanitetskih referentov in Higienskega zavoda v Ljubljani. No, v Sloveniji je veljala l. 1929., iz katerega

so ta poročila, še stroga zapoved, da se mora vsako kaznivo dejanje, ki se preganja uradoma, od vsakega državnega organa, ki ga je opazil, naznaniti, za zdravnike pa je veljal še posebej odiozni paragraf 359., po katerem zapadejo zdravnik, babica itd. kazni, če opaženega delikta ne naznanijo, pa bilo, da je bil samo sumljiv. Ne vemo, kako se zlagajo omenjena opazovanja v Sloveniji s kriminalno statistiko glede dejanskih obsodb. Ali to nam je jasno, da statistična ugotovitev 377 + 480 žensk v Srbiji za razmere v Sloveniji nima pravega pomena. Kako pa stoje razmere šele glede drugih pokrajin v celokupni Jugoslaviji? To navajamo samo radi primera; kajti že davno smo čitali in se tudi učili, da se dajo statistični podatki vedno tako zasukati, da se dokaže, kar se hoče dokazati, — izjemo tvorijo le one preiskave enakih pojavov, ki se manifestirajo v velikanskih številkah. Tudi »enotnost« izpraševanj po formularjih ne zaleže mnogo, če obstoji neizbežna heterogenost izpraševaljev.

Statističnim izsledkom Tomašičeve knjige glede njih sklepčnosti stojimo torej precej skeptično nasproti. Ali s tem vendar ne bi hoteli ni najmanj vzkratiti njegovim raziskovanjem zasluženemu priznanje. Njegov trud bi se le še bolje izplačal, če bi imel priliko, svoje metode uporabljati na resnično ogromnem materialu iz pretežne večine pokrajin Jugoslavije. Bržčas bi Tomašič smel vendarle ostati pri svojih tezah. Toda kazenski zakonik jih pač za to ni mogel upoštevati, ker se je moral zadovoljiti glede pravosodja s specialno in generalno prevencijo, eventualno z očuvanjem družbe v psihičnem pogledu. Drugi momenti socialne in biološke narave spadajo, kar je Tomašič tudi sam opazil, pač v druge panoge splošne državne uprave.

Dr. Metod Dolenc.

Albertoni Aldo: Diritto bizantino, diritti balcanici, diritto italiano. Roma. Istituto per l'Europa orientale. L. 1930. Str. 42.

To naznanilo bodi obenem spomin mlademu učenjaku, pravnemu zgodovinarju, ki je umrl kot profesor univerze v Ferrari, dne 10. septembra 1929. Nastopil je kot poročevalec na zadnjem kongresu bizantologov v Beogradu (1927), kjer se je odlikoval kot večji poznavalec bizantinskega prava. Samo po sebi umevno, da je razširil svoj znanstveni delokrog tudi na pravo, ki je živelo v naših jugoslovenskih pokrajinah. Dopisovala sva si in iz njegovih pisem je žarela čista ljubezen do znanstva, čeprav — temelječega v inače od italijanske strani ne posebno uvaževanih jugoslovanskih pokrajinah. Kar iznenada pride spominska knjiga, izdana od njegovega veluglednega očeta. Knjiga navaja sijajno kariero Alda Albertonia, ki je v mladih letih postal redni profesor in je napisal že mnoge imenitne razprave. Prenapenjal je svoje duševne sile, telo mu je oslabilo, nagloma je umrl. Na smrtni postelji je še redigiral koncept tu oznanjene poslednje njegove razprave. Po svoji vsebini je razširjen referat, ki ga je pisatelj imel na bizantološkem kongresu v Oslu (1928). Priobčena je bila kot razprava v Studii Rumeni, izdana pa kot posebna knjiga s predgovorom C. Taglavinija sredi l. 1930.

Albertoni piše sijajno in velikopotezno. Zdi se, da je napravil namenoma najpoprej velikim učenjakom Zachariae von Lingenthal, Ricoboneu in Mitteisju globok poklon, nato šele nadaljuje s prikazom velike borbe med vplivnim bizantinskim pravom in pravom narodov, ki so nastali po razpadu bizantinske države, v prvi vrsti »Nova Roma«. Za pravilno razumevanje vseh problemov pa mu ne zadostujejo izsledki starejše literature, niti ne literature italijanskih znanstvenikov, ki jih po vrsti omenja z njihovimi deli. Z isto ljubeznijo se je oziral tudi na slovanske pisatelje. Podčrtava zasluge Saturnikove (Praga) glede »Zakona sudnij Ljudem« starih Bolgarov in Radojčiča (Ljubljana) glede Dušanovega zakonika in navaja tudi vse pisatelje med Jugoslovani, ki so se bavili z vplivi bizantinskega prava na poznejše pravo balkanskih narodov. Zaključil je svojo razpravo z globokoumno primerjavo nekih institutov v starem romunskem pravu, ki so mu podlaga »Documente Slavo-Române«, rumunskega učenjaka Ghibanescu, priobčeni že leta 1908.

Razprava se znači po vsem, kar smo navedli, kot razborit pregled literature in njenih odtenkov v pogledu relacije med pravom Bizanca in pravom balkanskih narodov in Italije. Škoda, da je usoda odločila, da je pero padlo Albertoniju iz rok, ko je šele odgrinjal zastore pravne zgodovine balkanskih narodov. Naj bo Albertoniju ohranjen svetel spomin, zlasti kot objektivnemu znanstveniku, ki ni imel najmanjše sumnje o polni vrednosti znanstva izven svoje ožje domovine.

Dr. Metod Dolenc.

Na gospodarskih ogledih po Sloveniji. Uredil dr. Fran Windischer. Izdala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. 1930. Str. 67. Cena 24 Din.

V letniku Slovenskega Pravnika 1928/XLII. smo na strani 290. in 291. izrazili svoje mnenje o praktičnem sociološkem pomenu misije, ki jo vrši Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani tako, da iz svojega arhiva obelodanja statistično nacionalno-ekonomsko gradivo ter vzdržuje zvezo z našim vseučiliščem v tej obliki, da je za stalnega svojega sodelavca pri teh objavah pridobila profesorja za statistiko in socialno ekonomijo dr. Albina Ogrisa. Kako vrednost daje njenim publikacijam baš to sodelovanje, se vidi letos, ko razvija dr. Ogris pred čitatelji sliko gospodarskega desetletja 1919 — 1928 v Sloveniji na temelju gradiva, ki se nahaja v trgovinskih registrih in katastrih izdajateljicinih. Pisatelj je snov statistično porazdelil na 21 važnih »sestavkov«, ki nas zares lepo seznanjajo s sicer skritimi vzroki gospodarskih dogodkov in zvez v prvem desetletju naše politične samostojnosti. Zlasti pa je treba naglasiti, da si je pisatelj svest, da mu v glavnem ne gre toliko za nego naše neobgljene posebne slovenske statistike, marveč da on predvsem obavlja nekaj onega težkega, celotnega potrebnega dela, namreč kopanje temelja za statistiko obrtnih, industrijskih in trgovinskih odnosov cele naše zemlje, sicer ne temeljev za ono podrobno statistiko, za katero bogati narodi vzdržujejo trope nameščencev, pač pa temeljev za ogrodno statistiko, ki služi orientaciji pri

vsakovrstnih obratih ter njih pravnih likih, glavnica, poslovnih uspeh, davkih in konkurzi. Izdajateljica nadaljuje z objavljanim zadnjič začete davčne statistike. Letos nam predvaja v 10. tabelah neposredne, a v 11. tabeli posredne davke, ki teže Slovenijo; to je dober pripomoček za uveljavljanje mesta, ki gre Sloveniji v gospodarstvu, a tudi za brambo njenih pravic. Statistiki trgovine, obrta in industrije iz l. 1925 — 1927 sledi letos statistika za l. 1928 v treh izkazih. Publikacijo zaključujejo trgovinski in združni registri za l. 1928 in 1929 in pregled o potrdilih in svedočbah, ki jih je izdajateljica strankam izstavila v rečenih dveh letih. Imamo samo to željo, da dobi tako lepo zamišljeno podvzetje svoje stalno letno izdanje, ki naj izide vselej čimprej po završenem letu kot statistični letopis trgovine, obrta in industrije v Sloveniji.

Dr. France Goršič.

Dr. Sajovic Rodolfo: *Rassegna completa di legislazione Jugoslava. Anni 1925 — 1928.* Istituto di studi legislativi. Roma 1930. Str. 72. Cena za Italijo 25 lir, za inozemstvo 45 lir.

Pregled naše jugoslovanske zakonodaje za zadnja štiri leta pred znamenitim 6. januarjem 1929, torej zakonodaje mučno-hirajoče narodne skupščine, smo dobili letos v juniju — preko Italije! V 4. in 5. zvezku *Annuario di Diritto Comparato e di Studi Legislatori* je ta pregled izšel in leži pred nami kakor poseben odtisk v prikupni obliki brošure formata velike četverke. Po vsem tem gre za delo, namenjeno pravni komparativi. Napisal ga je z veliko akribijo in veščo roko naš urednik Slov. Pravnika. Razpredelil si je vse delo v predgovor in v četvero posebnih poglavij, za vsako od štirih let po eno.

Predgovor obsega nekakšen zgodovinski opis postanka in razvoja naše države v prvih desetih letih, na zadnjih treh straneh pa navaja najvažnejše zakone po kronološkem redu, ki so izšli do l. 1925., in to po glavnih vidikih: državna organizacija, zasebno pravo, narodno gospodarstvo, davki in socialna politika. V vsakem poglavju za zakonodajo poedinega leta pa so zakoni, ukazi, pravilniki, odloki kronološko razpredeljeni zopet po posebnih vidikih, ki se vrste po abecednem redu, a ta red ni za vsa štiri leta enak. Ti posebni vidiki so pa tukaj številnejši kot v predgovoru ter se dele v take nad vrsto in pod vrsto. Oni nad vrsto seznanjajo čitatelja z glavno vsebino zakona, ukazal itd.; tile ekscerpti kažejo prav posebno, da se je pisatelj z vso ljubeznijo do predmeta in pravne komparative potrudil dati v zbitih stavkih jasno sliko materije ter se mu je to vseskozi tudi posrečilo. Vidiki, ki so ločeno po marginalnih napisih tiskani pod črto, nabrajajo ali hočejo nabrajati manj važne pravilnike, odloke itd. Tudi pri teh je z večine podana kratka vsebina. Ali uverjeni smo, da odkaz nad črto ali pod njo ni bilo delo našega pisatelja, ampak italijanskega redaktorja. Mislimo si, da je redaktor hotel skrajšati rokopis — v originalu je bil pisan nemški, preveden pa od prof. Vinka Baratta (Napoli) —, pa je pri tem mnogokaj prezrl, pa tudi glede važnosti napačno ocenil. Zato tudi razvrstitev nad črto in pod črto, ki je imela namen prištediti prostora z

večjim in manjšim tiskom, ni povsod po pravilnih vidikih urejena; n. pr. oddelek »Bestiame« se nahaja v letniku 1925. nad črto, »Impiegati« ali »Imposte e tasse« pa pod črto; v letniku 1928. čitamo o »Emigrazione« nad črto, o »Avvocati e Notai« pa pod črto itd., itd. Takisto stavimo samo na rovaš italijanskega redaktorja napako na str. 60., da so »tapije« naslovi za prenos nepremičnin, ki se uporabljajo v Bosni in Hercegovini, kaj takega naš dr. Sajovic prav gotovo ni napisal.

Samo pisatelj, ki je prav vso zakonodajo za celokupno državo temeljito predelal, je mogel v tako zgoščeni obliki podati tak pregled. Ne vemo, kako je prišlo do tega, da je ta pregled izšel baš v imozemstvu, vemo pa, da je dobila Italija interpreta naše zakonodaje, ki dela naši državi čast. Želimo le, da bi pisatelj enkrat započeto delo nadaljeval tudi glede zakonodaje sledečih let, pri tem pa misli še na to, da bi bil tak pregled (zlasti »nepristrižen«) v veliko korist tudi nam samim, seveda v domačem jeziku.

Dr. Metod Dolenc.

Dr. Bajič Stojan: Nameščensko pravo. Prvi snopič. Zveza društev privatnih nameščencev. Ljubljana 1930. Str. 60. Cena ?

Enotnega pojma nameščenec naše pravo ne pozna. Prav tako nimamo enotnega pojma za delavca. Zato tudi nimamo enotnega nameščenskega prava. Najrazličnejši zakoni urejajo nameščensko pravo. Težavna je ločitev, kateri nameščenec spada pod določbe enega zakona, kateri pod drugi zakon. V splošnem je nameščensko pravo regulirano z različnimi specialnimi zakoni, le za one nameščence, kateri po definiciji ali karakterizaciji zakonov spadajo izven območja teh specialnih zakonov, velja obče državljansko pravo. Naši zakoni ločijo nameščence v sledeče glavne skupine, odnosno nameščenci so vsled različnih zakonov razdeljeni v sledeče skupine: 1. trgovinski in njim slični nameščenci, 2. graščinski uradniki, 3. rudniški nameščenci, 4. novinarji, 5. ostali nameščenci. Za prve štiri skupine veljajo posebni zakoni, za zadnjo pa občni državljanski zakon. Ta poslednja skupina je zelo številna: vzgojitelji, nameščenci društev in zvez, osebni tajniki, artisti, igralci, zasebne bolničarke, upraviteljice, asistenti zdravnikov in zobozdravnikov itd. Zavarovanje nameščencev za slučaj starosti in onemoglosti ureja poseben zakon o pokojninskem zavarovanju zasebnih nameščencev, dočim je bolniško in nezgodno zavarovanje urejeno v splošnem zakonu o zavarovanju delavcev, v kolikor tudi tu niso izjeme za rudniške nameščence. Pregled po delovnem pravu je zato prav otežkočen in kodifikacija nujno potrebna. Delovno pravo je zlasti v letih po vojni mnogo pridobilo na svoji vsebini, mnogo pa tudi na svoji važnosti. Zelo hvale vredno je vsako delo, katero skuša delovno pravo, četudi v obliki razprav več ali manj pregledno in popolno podati in pri tem istočasno izoblikovati pravno-tehnične pojme. V delovnem pravu je naša terminologija zelo skromna, nejasna, pogosto pogrješna. To škoduje pravni sigurnosti in enotni judikaturi.

Teh nalog se je hvaležno in posrečeno lotil dr. Bajič v naznanjeni socialno pravni razpravi. Izšel je prvi snopič, pričakujemo nadaljevanja.

Razprava je razdeljena v dva glavna dela: I. Nameščenec in službo-dajalec in II. Službeno razmerje. Delo je razdeljeno na več poglavij. Za praktično uporabo bi bilo potrebno še alfabetično stvarno kazalo raznih pravnih predpisov in pojmov.

Dr. Bajičeva razprava ni suho ponavljanje besedila zakonov, ona je istočasno tudi komentar k raznim določbam zakona. Razprava daje lep pregled predmetne literature in judikature. Tako je dr. Bajičeva »Nameščenско pravo« iz praktičnega kakor iz teoretičnega vidika dobro delo, osnova za temeljitejše poznavanje te vrste delovnega prava. Takega dela naša pravna literatura doslej še ne pozna.

Dr. J. Bohinjec.

Dr. Swoboda Ernst: Kommentar zum Pressgesetz und zur Strafgesetznovelle samt den übrigen einschlägigen Vorschriften. Ulrich Moser's Verlag. Graz, 1930. Str. XVI + 182.

Komentar je napisan s srečno roko. V kratkih, jasnih stavkih navaja vse, kar potrebuje praksa. Poedini problemi so poočiteni z markantnimi naslovi. Na kraju vsakega paragrafa so dodani motivi iz prvotne vladne predloge tiskovnega zakona iz l. 1922., enako pa tudi iz obrazložbe k noveli iz l. 1929., ki je prinesla izpremembe občnega kazenskega kakor tudi tiskovnega zakona v Avstriji. Praksa, ki izhaja iz odločb kasacijskega dvora, je upoštevana, prav posebno pa še književnost. Da prikazemo ta izvrstni komentar v Slov. Pravniku, zato imamo več vzrokov. Prvič naj se vidi, kako se je tiskovno pravo od časa, ko smo imeli s sedanjo republiko Avstrijo še skupen tiskovni zakon, razmahnilo; drugič pa naj pokažemo na neke vzporedne določbe, pri katerih bi se ob razlagi pri nas nasprotni razvoj tam ne imel prezreti. Kajti na vse zadnje so tisk pljuča kulturnega sveta, a ta ne more biti za vsako državo povsem drug; izvestne skupne poteze morajo biti dane. — Swoboda je uvodoma dejal, da namenoma ni hotel preobširnih teoretičnih izvajanj. Napisal pa je vendar skoro celo studijo o zgodovini razvoja tiskovne svobode, ki je jasna do zadnjega stavka. Pri razlagi § 3., kaj pomenja razširjevanje tiskovine (Verbreitung des Druckwerkes) pa ne bi podpisali mnenja, da znači že samo prečitanje tiskanega spisa neki drugi osebi — razširjevanje. Potrebna je pač neka izprememba s predmetom (corpus) tiskovine; naš tiskovni zakon pravi v čl. 14. »izročaja«, a enako tolmačijo pojem razširjevanja v tem pogledu tudi v Nemčiji. Zanimivo je, da je v avstrijski zakonodaji prodrli šele l. 1929. čisti kumulacijski princip glede denarnih kazni za več tiskovnih deliktov. Ne uvidimo pa, zakaj naj bi ta princip veljal, kot trdi Swoboda, samo za tiskovno-policijske, a ne za vsebinske delikte. Saj se je izprememba prejšnjega tiskovnega zakona iz l. 1922. izvršila s kazensko novelo, torej z novo redakcijo kazenskega zakonika. Tudi motivi vladne predloge iz l. 1929. ne delajo takega razločka, ampak govore o obeh vrstah tiskovnih deliktov skupno. Tudi zanemarjenje dolžne pažnje je postalo neka posebna vrsta vsebinskih deliktov, ko se da dokaz resnice za kleveto uveljavljati,

pa je storilec, ki mu je dokaz izpodlehel, kazniv. — Pri razlagi § 9., ki nalaga, da se ob kolportaži označi cena posamezne številke, bi bilo zanimivo izvedeti, kaj misli pisatelj o pojavu v vsakdanjem življenju, da se poleg tiskane cene označi še posebej višja cena na drug način, in kaj o tem, če kolporter na lastno pest že povišano ceno še sam dvigne? Zaščita publike na kolodvorih itd. bi bila potrebna. Pri pojmu »Wissentlichkeit« (str. 36., 55.) pogrešamo razlago, v kakšnem razmerju stoji s pojmom »böser Vorsatz«. Vemo, da je kasacijsko sodišče na Dunaju glede istega izraza v avtorskem pravu oba pojma istovetilo. Zdi se pa, da védenje ali vedočnost še ni hotenje in da delikt, pri katerem zadošča samo védenje, ne more biti kazniv, če je ostalo dejanje pri poskusu. Vsekakor bi praksa teoretično razlago označenega razmerja pozdravljala. — Pretirano se nam zdi, če pisatelj pri tiskovinah, ki se v tuzemstvu tiskajo, v inozemstvu pa izdajajo, izključuje zahtevo po navedbi kraja tiska in založbe ter dotičnih firm; če pride do diferenc, pa se naročene tiskovine ne sprejmejo, ampak vrnejo: ali tiste potiskane pole papirja niso tiskovine? Kako se zloga to z določbo § 15., po kateri že malomarna opustitev v govoru stoječih zahtev tehnične narave tvori kaznivo dejanje? — Pri razlagi določb o popravkarstvu bo tudi naše pravnike zanimalo, kaj pomenijo pojmi »bodoče« ter »notranje« činjenice. Pravilno uči S w o b o d a, da se take činjenice največkrat prikazujejo kot v sedanost projicirane činjenice, ki se morejo v tem primeru zadeti s popravkom. Poučno je razlaganje, kaj je in kaj ni tiskovni vsebinski delikt. Če je treba za kaznivi dejanski stan, da pristopi še nov znak, ki v vsebini tiskovine še ni zapopaden, ne gre za vsebinski tiskovni delikt. V tiskovini vsebovan izraz misli še ni vse; treba še, da se vsebina individualni osebi naznani, potem šele nastane po tiskovini delikt go-ljufije, silovanja, nasnovanja itd. Kakor ima pri nas tiskovni zakon določbe o materialni odškodnini, tako predvideva tudi čl. 30. avstrijskega tiskovnega zakona pod izvestnimi pogoji denarno globo. Kar uči S w o b o d a, da se prisoditev te globe ne sme odkazati na redno civilno-pravno pot, velja po našem mnenju tudi za odškodninske zahteve po čl. 62. našega tiskovnega zakona. Stari spor, ali je časnik kot tak sposoben predmet klevete ali razžalitve, je rešila avstrijska novela iz l. 1929. v pozitivnem smislu. S w o b o d a pravi, da je mišljeno novinarsko podjetje in utesnuje možnost tožbe na tiste primere, kjer se ne da spoznati, katera fizična oseba je pri tem prizadeta. Sicer pa citira svoječasno odločbo Prav. zb. št. 108., priobčeno in komentirano od podpisane-ga poročevalca v Z. f. Ostrecht 1927, str. 394. in misli, da mora biti žalitev podana glede časnika kot takega, že zato, da se ve, ali je dokaz resnice dopusten. — Vse te opazke, ki smo jih nabrali na brzo roko, pač opravičujeta našo uvodoma izrečeno presojo komentarjeve kakovosti, pa tudi njegovo porabnost za naše pravnike vsaj v primerjalne svrhe.

Dr. Metod Dolenc.

Dr. Ogrin Fran: Dopolnilo k »Državoznanstvu«, Ljubljana, Lastna založba. 1930. Str. 20.

Pisatelj je priredil k svoji, v lanskem Slov. Pravniku na str. 355. oznanjeni knjigi majhno dopolnitev, v kateri navaja najpoglavitnejše, v zadnjem poldrugem letu izišle zakone.

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca novembra 1930.

Kronika društva »Pravnika«. Pri pogrebu pokojnega podpredsednika stola sedmorce in rektorja dr. Ante Verone je zastopal društvo »Pravnik« rektor ljubljanske univerze g. dr. Metod Dolenc. Tretjega shoda češkoslovaških pravnikov v Bratislavi v mesecu oktobru 1930 se je udeležil kot zastopnik društva »Pravnika« g. dr. Janko Žirovnik, podpredsednik advokatske komore v Ljubljani. Društvu so pristopili novi člani: dr. Franjo Agoston, sodnik okrožnega sodišča v Bihaču, dr. Jože Požru, odvetnik v Črnomlju, in dr. Ivon Štempihar, odvetnik na Jesenicah. Izstopil je en član.

Osebnosti. Postavljeni so: Peter Keršič in dr. Anton Stuhec za sodnika apelacijskega sodišča v Ljubljani; Janko Čerček za starešino sreskega sodišča v Marnbergu, Jakob Jerman, dr. Ernst Kobe, dr. Josip Šenk in dr. Andrej Dolinar za sodnike okrožnega sodišča v Ljubljani. — Odvetniško pisarno so otvorili: dr. Franc Schley v Ljubljani, dr. Rajnhold Kerschbaumer v Celju, dr. Rihard Rom v Kočevju, Anton Mejač v Ljubljani, dr. Ervin Mejak v Konjicah in Teodor Sbrizaj v Gornjem Gradu. Preselil se je odvetnik dr. Ferdo Černe v Doljno Lendavo. — Upokojen je predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Jurij Polenšek. — Umrla sta odvetnik in višji sodni svetnik v pok. Anton Bulovec ter višji sodni svetnik v pok. Janko Guzelj.

Izvedba izvršbe na čim hitrejši in uspešnejši način v Beogradu. Ker se izvršbe v Beogradu še vedno ne izvedejo zadovoljivo hitro, pričujemo iz pisma g. dr. A. Mojzerja, odvetnika v Beogradu, nekaj nasvetov, kako priti najhitreje do cilja.

Mesto izvršbe v poplačilo, ki le redko privede do uspeha, naj se zahtevajoči upnik posluži zavarovalnih sredstev srb. gr. p., ki se imenujejo glede nepremičnin »pribeleška«, glede premičnin »zabrana« (§§ 393 srb. gr. p.). Postopek pri slednji je pri tem tačle: Temeljem polnovažnih listin, h katerim je šteti tudi pravnomočne sodbe in sklepe, dosepele menice, in iz katerih izhaja dospelost terjatve, se zaprosi beograjsko sodišče za dovolitev zabrane. Rešitev se izda v najkrajšem času in jo pošlje sodišče uradoma kot nujen predmet upravi grada v izvršitev. Tamkaj je ustanovljen poseben oddelek za zabrane. Uradnik tega oddelka